

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Micrologvs|| De Ecclesiasticis|| Observationibvs.||

Bernoldus <Constantiensis>

Antverpiæ, 1565

17. De commemoratione mortuorum & reliquis obseruantijs vsque ad
finem Canonis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63426](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63426)

infra Canonem, hoc tamen obseruato,
nequid digitis tangamus præter Domini
corpus. Presbyter autem manus rarò re-
mittere solet, nisi cùm necessariò propo-
5 sitam oblationem benedicere debet.

Presbyter autem humiliationē Domini
vsque ad crucem, vt prædiximus, nobis
indicat; cùm se vsque ad altare inclinatur
dicendo: Hæc ergo oblationem. Statim
10 enim in sequētibus narrationem de Do-
minica passione orditur, cuius typus vs-
que ad, supplices te rogamus, obserua-
tur. Vbi videlicet sacerdos se iuxta altare
inclinans. Christum in cruce inclinato
15 capite spiritum tradidisse significat.

*De commemoratione mortuorum, & reliquis
obseruantijs, vsque in finem Canonis,*

CAP. XVII.

20 P O S T mortem Christi in cruce com-
memoratio mortuorū subsequitur, quia
nec aliorum mortuorum commemora-
tio agenda est, nisi qui in Christi morte
redempti sunt, & in Christo hanc vitam
25 finierunt. Cùm autem sacerdos vocem
exultat dicens: Nobis quoque peccatori-
bus, Centurionem illum designat qui vi-

x defunctorū.

*Exultatio vo-
cis.*

Matth. 27.

C 5 fa

sa morte Christi vocem exaltauit, dicendo, Verè filius dei erat iste. Tres verò cruces super corpus & sanguinem communiter facit, cùm dicit, Sanctificas, viuificas, benedicas, in honorem sanctæ Trinitatis. Postea cum corpore Dominico quatuor cruces super calicem facimus, dicendo, Per ipsũ & in ipso & cum ipso, & quintam in latere calicis, videlicet iterũ vulnus Dominici lateris significando. Unde & calicem ex eodem latere cum oblata tangimus iuxta Romanum ordinem. Multi tamen tres tantũ cruces super calicem, & duas in latere eius faciunt, sed videtur incongruum, cùm Christus nullum vulnus in latere habuerit nisi vnũ. Sed reuerendæ memoriæ Gregorius Papa fecit, vt prædiximus, quod beatus Anselmus Lucensis Episcopus ita ab eo didicisse testatus est, & hoc ita semper obseruauit, nobisq̃ue itidem obseruandũ firmissimè inculcauit, cùm dicimus: Per omnia sæcula sæculorum, Corpus cum Calice leuamus, & statim in altari deposita cooperimus. Quia & Ioseph corpus Dominicum de cruce leuauit, & in sepulchro depositum lapide cooperuit. Huc usque

Quinque cruces cum corpore dominico.

præter

Anselmus
Lucensis.

vsque calix pro cautela coopertus videba-
 tur, deinceps autem magis pro mysterio
 cooperitur, quia sicut Christus tres dies
 in sepulchro fuit coopertus; ita & nos cor-
 5 pus Domini & calicem cooperimus, vs-
 que dum tres articulos cōpleamus, quip-
 pe præfationem Dominicæ orationis &
 ipsam Dominicam orationem, & illam
 quæ sequitur quæ embolis Dominicæ
 10 orationis nuncupatur. Iuxta Romanum
 ordinem cum dicitur, Et ab omni per-
 turbatione securi, accipit archidiaconus
 à subdiacono patinam nudam quam aco-
 litus tenuit inuolutam, & osculatam
 15 dat vni ex diaconibus tenendam, ad cō-
 fractionem in ea faciendam. Vnde sacer-
 dos sine ministro sacrificans ad eundem
 locum eam de sub corporali absconditam
 refumit, & osculatā in altari deponit vt
 20 hostiam in ea cōfringat. Cum autem di-
 cit, Per Dominum nostrum, rumpit ho-
 stiam ex dextro latere iuxta ordinem ad
 designandam Dominici lateris percus-
 sionem. Deinde maiorem partem in duo
 25 confringit vt tres portiones de corpore
 Dominico efficere possit. Nam vnam in
 calicem faciendo crucem mittere debet,
 cum

cur calix operti-
tur.

Embolis Ora-
tionis Domini-
cæ: Libera nos
Domine, &c.

Patinæ vsus

Hostia diuisa
in tres partes.

cum dicit, Pax Domini sit semper vobiscum, ad designandum corporis & animæ coniunctionem in resurrectione Christi. Alteram verò ipse Presbyter necessario sumit, ante calicis participationem, iuxta Dominicam institutionem. Tertiam autem comunicaturis siue infirmis necessario dimittit, nec hoc utique sine certa causa mysterij. Tripliciter enim corpus Domini intelligitur, vnum quod resurrexit à mortuis quod significat particula in sanguinem missa: Aliud quod adhuc vivit in terra, significatum per particulam à sacerdote cōsumptam: Tertium, quod iam requiescit in Christo, quod & à tertia particula in altari seruata aptè figuratur, quam viaticum morientium appellare solemus.

Tertia pars Hostie comunicaturis aut infirmis reseruebatur olim.

De Panis fractione & communicatione,

CAP. XVIII.

POST immisionem autem panis in calicem iuxta Romanum ordinem dicit sacerdos sub silentio; Fiat commixtio & consecratio corporis & sanguinis Domini nostri Iesu Christi. Beatus Innocentius Papa in ordine quadragesimus quintus, confi-